



ÇİĞLİ REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

ÖZEL EĞİTİM
HİZMETLERİ BÖLÜMÜ

AİLELER TARAFINDAN
SIK SORULAN
SORULAR VE
CEVAPLARI



**VELİLER
İÇİN**

SIKÇA

SORULAN

SORULAR

SORU 1: 'RAM' ne demek?

CEVAP

'Rehberlik ve Araştırma Merkezi'nin kısaltması olarak kullanılır.

SORU 2: Rehberlik ve Araştırma Merkezi-Özel Eğitim Hizmetleri Bölümü'ne niçin başvurulur?

CEVAP

Zihin, duygu ve sosyal yönden uyumsuzluk, gelişimde gerilik, öğrenme güçlüğü ve okul başarısızlığı, çeşitli bedensel engeller görülen öğrencilerin/bireylerin uygun eğitim ortamına ve özel eğitim hizmetine yönlendirilebilmesi için eğitsel değerlendirme ve tanılama amacıyla başvurulur.

SORU 3: Rehberlik ve Araştırma Merkezi'nden nasıl randevu alınır?

CEVAP

* Okula devam eden öğrenciler için; okul yönetiminin e-rehberlik modülü üzerinden 'Eğitsel Değerlendirme İsteği Formu' göndermesi,

* Okul kaydı olmayan bireyler için; velinin/vasinin geçerli bir sağlık raporu ile başvuruda bulunması Bu başvurular sonucunda uygun olan en yakın tarihe randevu verilir.

* Birey/öğrenci daha önce herhangi bir RAM'da değerlendirilmişse; yeni randevu için RAM'a gelmesine gerek yoktur. www.ramdevu.meb.gov.tr adresinden randevu alınabilir.

SORU 4: 'İlk' Eğitsel Değerlendirme ve Tanılama amacıyla başvuru yapılırken istenen belgeler nelerdir?

CEVAP

- *Geçerli bir hastane raporu varsa veli/vasisin hastane raporu ile RAM'a başvurması yeterlidir.
- *Hastane raporu olmayan bireyler için kayıtlı olduğu okul yönetiminin e-rehberlik modülü üzerinden 'Eğitsel Değerlendirme İsteği Formu' göndermesi,

SORU 5: Eğitsel Değerlendirme ve Tanılama amacıyla randevuya gelinirken istenen belgeler nelerdir?

CEVAP

- * Okul çağındaki öğrenciler için devam ettiği okul tarafından e-rehberlik modülü üzerinden doldurulmuş 'Eğitsel Değerlendirme İsteği Formu'
- * Öğrencinin ve velisinin/vasisinin; T.C. Kimlik Kartı fotokopisi/ T.C. Nüfus Cüzdanı fotokopisi
- * Geçerli bir ÇÖZGER/engelli sağlık kurulu raporu, durum bildirir raporu veya durum bildirir sağlık kurulu raporu
- *Varsa vasi/velayet ya da koruyucu aile belgeleri
- * Bir rehabilitasyon merkezine devam eden bireylerin, kayıtlı olduğu merkez tarafından mebbis modülü üzerinden randevu tarih ve saatinden önce gönderilmiş Yıl Sonu Değerlendirme Raporları

SORU 6: Okula devam eden öğrenciler için sadece 'Kademe Değişikliği' amacıyla başvuru yapılırken istenen belgeler nelerdir?

CEVAP

Öncelikle eğitim öğretim yılı sonunda E-okul üzerinden kademe geçişlerinin tamamlanması gerekmektedir. Adrese dayalı kayıt sistemine göre hangi okula kayıt yaptırılacağı e-devlet üzerinden kontrol edilip kayıt yaptırdıktan sonra öğrenci belgesi alınıp RAM'dan randevu alınmalıdır.

SORU 7: 'Evde Eğitim Hizmeti' için başvuru yaparken istenen belgeler nelerdir?

CEVAP

Bireyin en az 12 hafta süreyle evden çıkmasının mümkün olmadığını ya da sağlığı açısından sakıncalı olduğunu belirten elektronik olarak düzenlenmiş, Durum Bildirir Sağlık Kurulu Raporuna ihtiyaç vardır.

SORU 8: 'Evde Fizik Tedavi' için başvuru yapılırken istenen belgeler nelerdir?

CEVAP

*ÇÖZGER/Engelli Sağlık Kurulu raporu

* Evde Fizik Tedavi görebilir yazan elektronik ortamda düzenlenmiş Durum Bildirir Sağlık Kurulu Raporu

SORU 9: 'Öğrenciye/bireye normal kararı verilmesi için başvuru yapılırken istenen belgeler nelerdir?

CEVAP

* Öğrencinin/bireyin aktif psikopatolojisinin olmadığını gösteren, tanıya göre geçerli 'Durum Bildirir Tek Hekim Raporu' / 'Sağlık Kurulu Raporu'

SORU 10: Rapora 'Veli İtirazı' nasıl yapılır?

CEVAP

Velinin, dilekçe ile İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nde özel eğitim bölümüne itirazda bulunması gereklidir. Raporun kendisine tebliğ edildiği tarih itibariyle 30 iş günü içinde itiraz etme süresi vardır.

SORU 11: Rapora 'Okul/Kurum İtirazı' nasıl yapılır?

CEVAP

Okul/Kurum İtiraz Dilekçesi' ile yapılır. İtirazlar, öğrencinin okula kayıt tarihinden itibaren 30 iş günü sonunda okul/kurum rehberlik yürütme komisyonunun öğrenci için yapmış olduğu çalışmaları içeren toplantı tutanakları eklenerek İlçe Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu'na yapılabilir.

SORU 12: Özel Eğitim Değerlendirme Kurul Raporu'na veli/vasi ya da zihinsel yetersizliği olmayan bireyin kendisi nasıl ulaşabilir?

CEVAP

Özel eğitim değerlendirme Kurulu Raporu'na işlemleri yürüten veli/vasi ya da zihinsel yetersizliği olmayan bireyin e-devletinden barkodlu belge oluşturarak temin edilir. Arama bölümüne destek eğitim raporu yazmak yeterlidir.

SORU 13: RAM’da yapılacak olan ‘Eğitsel Değerlendirme ve Tanılama’ için öğrenciyi/bireyi anne–baba dışında birisi getirebilir mi?

CEVAP

- *RAM’da yapılacak değerlendirme için bireyi, ilgili mevzuat gereği velisi veya yasal olarak vasisi olan kişi getirebilir bunun haricinde öğrenciyi incelemeye başka birisi getirdiğinde (akrabaları, rehabilitasyon merkezi görevlileri vb.) değerlendirme yapılmaz.
- *Koruyucu aile yanında kalan bireyler için yapılan başvurularda koruyucu aile belgesi gereklidir.
- *Öğrencinin velayeti ile ilgili mahkeme kararı olması durumunda velayetin kime ait olduğuna dair mahkeme kararının aslı ve fotokopisi gereklidir.
- *Aile ve sosyal politikalar bakanlığına bağlı kurumlarda kalan bireylerin eğitsel değerlendirmelerinin yapılabilmesi için öğrencinin kaldığı kurum müdürünün imzasının olduğu bir görevlendirme yazısı gereklidir. Kurum tarafından görevlendirilen kişi, bu bireylerin değerlendirmesine refakat edebilmesi için yetkili kılınabilir.

SORU 14: Okullardaki yabancı uyruklu bireylerin incelemesi RAM’da yapılıyor mu?

CEVAP

Türkiye’de eğitimine devam eden yabancı uyruklu bireyler RAM’larda sunulan eğitsel değerlendirme ve tanılama hizmetlerinden yararlanır. Bu bireylerden, eğitsel değerlendirme ve tanılama sonucunda özel eğitim ihtiyacı olduğu tespit edilenler için Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu düzenlenir. Ancak rehabilitasyon merkezlerinden destek eğitim almak için devlet katkısından yararlanmazlar

SORU 15: Eğitsel değerlendirme ve tanılama süreci nasıl işler?

CEVAP

- *Bireylerin eğitsel değerlendirmesi ve tanılması ile ilgili iş ve işlemler RAM’larda oluşturulan özel eğitim değerlendirme kurulu tarafından uygun ortamda, bireyin özelliklerine uygun ölçme araçlarıyla tüm gelişim alanlarındaki özellikleri ve akademik disiplin alanlarındaki yeterlilikleri, eğitim ihtiyaçları birlikte değerlendirilerek ve bireyin/ velinin görüşü alınarak yapılır.
- *Eğitsel değerlendirme ve tanılama sonucunda özel eğitim ihtiyacı olduğu tespit edilen bireyler, Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu düzenlenerek uygun eğitim ortamına ve özel eğitim hizmetine yönlendirilirler

SORU 16: Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporları ne kadar süreyle geçerlidir?

CEVAP

* *Resmi Tedbir Kararı:*

Zorunlu eğitim çağındaki bireyler için Milli Eğitim Müdürlükleri bünyesinde oluşturulan Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu, Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu(Kaynaştırma/Özel Eğitim Okulu/Özel Eğitim Sınıfı/Evde Eğitim/Hastanede Eğitim) doğrultusunda ve velinin yazılı talebini dikkate alarak bireyin resmî bir okula yerleştirilmesine karar verir. Bu karar kademe geçişi / eğitim türü ya da tanı değişikliği olmadığı sürece geçerlidir.

* *Destek Eğitim Kararı(Özel Öğretim Kurumları Kanunu kapsamında hizmet sunan kurumlarda destek eğitim almasına karar verilen öğrenciler):*

Destek eğitim(rehabilitasyon) başvurusu yapan bireylere RAM'larda oluşturulan Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu tarafından uygun görülmesi durumunda 1 ay ile 1 yıl arası destek eğitim raporu verilir. Bu karar her bireyin destek eğitim raporunda belirtilen süre kadar geçerlidir.

Özel Öğretim Kurumları Kanunu kapsamında hizmet sunan kurumlarda destek eğitim hizmeti alan bireylerin raporlarının yenilenmesi için yapılan başvurularda ilgili kurumca düzenlenecek yıl sonu değerlendirme formları istenir.

SORU 17: Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin okul öncesi, ilkokul, ortaokul veya lise kademelerindeki eğitim süreçlerinde dikkat edilmesi gerekenler nelerdir?

CEVAP

*Eğitimin her tür ve kademesindeki geçişlerde eğitsel değerlendirme ve tanılama yapılır.

*İl veya ilçe özel eğitim hizmetleri kurulu tarafından yerleştirme kararı alınan öğrencilerin , devam edeceği okullarda RAM'ın planlaması doğrultusunda okul rehberlik servisi ile işbirliği içerisinde öğrencinin okula uyumu ve eğitime erişimi ile ilgili gerekli tedbirler alınarak uygulama takip edilir.

*RAM'ın planlaması doğrultusunda okul rehberlik servisi ile işbirliği içerisinde öğretmenler, yöneticiler, aileler ve öğrenciler için gerekli bilgilendirme çalışmaları yapılır.

*Özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler ders yılı sonunda kademeler arası geçiş yapacaklarsa kayıtlı bulunduğu okullarda okul yönetimleri öğrencilerin RAM'a yönlendirilmesi ile ilgili iş ve işlemleri yürütür.

SORU 18: Yeniden inceleme isteği ne zaman yapılır?

CEVAP

Bireylerin yeniden incelenmesi için İlçe Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu'nun yeniden inceleme kararı yoksa 6 ay geçmeden inceleme yapılamaz.

SORU 19: 'Tam Zamanlı Kaynaştırma' kararı ne anlama gelmektedir?

CEVAP

* Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu doğrultusunda diğer bireylerle karşılıklı etkileşim içinde bulunmalarını ve eğitim amaçlarını en üst düzeyde gerçekleştirmelerini sağlamak amacıyla bu bireylere destek eğitim hizmetleri de sunularak her tür ve kademedeki eğitimlerini akranlarıyla birlikte tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla sürdürmeleridir.

*Kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim yapılan okullarda BEP geliştirme birimi oluşturulması zorunludur.

*Öğrencilerin takip ettikleri programlar temel alınarak BEP hazırlanır.

*Tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim yapılan okullarda özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler için uygun ortam düzenlemeleri yapılır ve destek eğitim odası açılması zorunludur (ÖEHY-Madde 22-23-24-25)

SORU 20: Kaynaştırma öğrencisi sınıf tekrarı yapar mı?

CEVAP

:*Millî Eğitim Bakanlığı okul öncesi eğitim ve ilköğretim kurumları yönetmeliği uyarınca ilkokullarda ve ortaokullarda; Kaynaştırma ve özel eğitim sınıflarında eğitimlerine devam eden öğrencilere başarısızlıklarından dolayı sınıf tekrarı yaptırılmaz.

*Ancak; a) Velinin yazılı talebi ve Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı Geliştirme Biriminin kararı doğrultusunda, ilkokulda kaynaştırma öğrencilerine bir defaya mahsus olmak üzere sınıf tekrarı yaptırılabilir.

*Lise düzeyinde ise kaynaştırma tedbiri olan öğrenciler için sınıf tekrarı yaptırılabilir.

SORU 21: Tam Zamanlı Kaynaştırma Eğitimi Kararı Verilen Öğrencinin Kaydı Hangi Okul Ve Neye Göre Yapılır?

CEVAP

Tam zamanlı kaynaştırma kararı alınan öğrenciler adrese göre kayıtlı oldukları okullarda eğitimlerine devam ederler.

SORU 22: Sadece 'Dikkat Eksikliği Ve Hiperaktivite Bozukluğu – Dil ve Konuşma Güçlüğü – Özel Öğrenme Güçlüğü – Bedensel Yetersizliği' olan öğrenciler hangi okul/sınıfa yönlendirilir?

CEVAP

'Dikkat Eksikliği Ve Hiperaktivite Bozukluğu – Dil ve Konuşma Güçlüğü - Özel Öğrenme Güçlüğü - Bedensel Yetersizliği' olan öğrenciler için 'Tam Zamanlı Kaynaştırma/Bütünleştirme' kararı alınır.

SORU 23: RAM’da yapılacak zekâ testi sonucuyla destek eğitim kararı verilebilir mi?

CEVAP

RAM’da yapılan zekâ testi sonucuyla rehabilitasyon merkezlerinden destek eğitim önerilmez. Test sonucuna göre sadece okul için resmi tedbir kararı verilir. Okullarda destek eğitim odasından yararlanabilirler.

SORU 24: Bir öğrenci destek eğitim odasında haftada kaç saat eğitim alabilir?

CEVAP

Öğrencinin destek eğitim odasında alacağı haftalık ders saati, haftalık toplam ders saatinin %40’ını aşamaz. Örneğin; haftalık 30 ders saati öğrenim gören bir öğrenci için söz konusu planlama en fazla 12 ders saati ($30 \times 40 / 100 = 12$) olacak şekilde uygulanır.

SORU 25: ‘Bireysel Veya Grup Destek Eğitimi’ ile ‘Destek Eğitim Odası’ aynı şeyi mi ifade eder?

CEVAP

Bireysel ve grup destek eğitimi kararı; özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde yapılan ve yapılacak çalışmalar içindir. Destek eğitim odası ise okulda yapılan destekleyici faaliyettir.

SORU 26: Öğretmenleri, çocuğumun ilkokula başlamaya hazır olmadığını söylüyor. Bu durumda ne yapmam gerekir?

CEVAP

Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerden kayıtların yapıldığı yılın eylül ayı sonu itibariyle 69,70,71 aylık olan çocukların, velisinin okul idaresine yazılı talebi okul öncesine kaydı yapılabilir.

71 ayını tamamlamış, 79 aydan gün almamış olanlar, velisinin yazılı talebi ve Özel Eğitim Değerlendirme Kurul Raporu doğrultusunda ilkokula başlamaya hazır olmadığı değerlendirilen öğrencilerin okul öncesi eğitime 1 yıl daha devamları sağlanır. NOT: RAM raporu için öğrencinin özel gereksinimli olması yani sağlık raporunun olması gerekmektedir. Özel gereksinimi olmayan çocukların okul öncesi eğitim kararı alınmaz.

SORU 27: Evde eğitim süreci nedir ?

CEVAP

Zorunlu öğrenim çağındaki özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerden “sağlık problemi nedeniyle en az on iki hafta süreyle örgün eğitim kurumlarından yararlanamayacağı ya da yararlanması durumunda sağlığı açısından risk oluşturacağı” Durum Bildirir Sağlık Kurulu Raporu’nda belirtilen öğrencilere velinin RAM’a yazılı talebi ve Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu ile il veya ilçe özel eğitim hizmetleri kurulunun planlaması doğrultusunda ders yılı içinde evde eğitim hizmeti verilebilir.(ÖEHY-Madde 14)

SORU 28: 'BİLSEM' nedir?

CEVAP

Örgün eğitim kurumlarına devam eden ve genel zihinsel, görsel sanatlar veya müzik yetenek alanlarından özel yetenekli olarak tanılanan öğrencilere, yeteneklerini geliştirerek kapasitelerini en üst düzeyde kullanmalarını sağlamak amacıyla destek eğitim vermek üzere açılan kurumlardır.

SORU 29: BİLSEM'e nasıl başvurulur, bireysel değerlendirme nasıl yapılır?

CEVAP

Bilim ve Sanat Eğitim Merkezlerine öğrenci seçimi Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından her yıl belirlenen tarihlerde yapılan sınav sonuçlarına göre yapılmaktadır. Bu sınav ilköğretim 1. 2. Ve 3. Sınıf düzeyindeki öğrencilere tablet üzerinde dijital olarak yapılmaktadır.

Aday gösterilen öğrencilerin tümü grup tarama sınavına girmelidir. Öğrencinin bu sınava ne zaman gireceği il tanılama sınav komisyonu tarafından planlanacak ve öğrencilere randevu verilecektir. Grup tarama uygulaması tüm Türkiye'de tamamlandıktan sonra yetenek alanları bazında sonuçlara göre ülke ortalaması belirlenerek, bireysel değerlendirmeye hak kazanan öğrenciler MEB kurumsal web sitesinden ilan edilecektir. Bireysel değerlendirmeye hak kazanan öğrencilere il tanılama sınav komisyonu tarafından MEBBİS-BİLSEM işlemleri modülü üzerinden randevu verilecektir.

Bireysel zekâ testi sonuçlarına göre BİLSEM'e kayıt hakkı kazanılır. Bu testte başarı gösteren adaylar genel zihinsel yetenek alanında kayıt hakkı kazanır. Rehberlik ve Araştırma Merkezleri koordinesinde resim ve/veya müzik alanlarında yetenek sınavları açılır. Yetenek sınavında komisyonca belirlenen puanı alan öğrenciler de resim ve /veya müzik yetenek alanı öğrencisi olarak BİLSEM'e kayıt edilir.

SORU 30: Özel yetenekli olan öğrenciler için okulda ne tür çalışmalar yapılabilir?

CEVAP

Zenginleştirilmiş Eğitim Programı(ZEP) uygulanır. Ayrıca destek eğitim odasından faydalanır.

SORU 31: 'Özel Eğitim Sınıfı' nedir?

CEVAP

Okul ve kurumlarda, durumları ayrı bir sınıfta eğitim görmeyi gerektiren özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler için yetersizlik türü, eğitim performansları ve özellikleri göz önünde bulundurularak, özel araç-gereçler ile eğitim materyalleri sağlanarak oluşturulmuş sınıflardır.

SORU 32: Özel gereksinimli öğrenciler hangi derslerden muaf olur?

CEVAP

İşitme yetersizliği, zihinsel yetersizliği ve otizmi olan 'Tam Zamanlı Kaynaştırma' öğrencileri velinin yazılı talebi ve BEP geliştirme biriminin kararı doğrultusunda her tür ve kademe de yabancı dil dersinden muaf tutulabilirler. (ÖEHY: Madde: 24) Bu öğrenciler merkezi sistem sınavlarında yabancı dil dersi sınavından muaf tutulurlar. Öğrencilerin yabancı dil dersinden muaf olma durumu okul yönetimince e okula işlenir.

SORU 33: Destek eğitim raporu hangi durumlarda kesilir?

CEVAP

Öğrenci destek eğitim sürecinde devamsızlık yapıyorsa, destek eğitime düzenli olarak devam etmesine rağmen herhangi bir ilerleme sağlamamışsa, akademik olarak ilerleyebileceği kritik yaş dönemini geçtiyse veya örgün eğitimde devamsızlık yapıp sadece destek eğitime gidiyorsa genellikle öğrencinin destek eğitim raporu kesilir. Fakat bunlar haricinde özel durumlar olabilir son karar Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu'na aittir.

SORU 34: 'Halk Eğitim Kararı' hangi durumda verilir?

CEVAP

Örgün eğitimini tamamlayan (ilkokul/ortaokul/lise) öğrenciler şartların uygun olması durumunda Halk Eğitim Merkezi' ndeki kurslara yönlendirilir.

SORU 35: Hastane rapor süresi dolan bireyin tanısı kalkar mı?

CEVAP

Bireyin engel türüne göre öğrencinin herhangi bir yetersizliği olmadığını ifade eden Tek Hekim Raporu veya Sağlık Kurulu Raporu çıkartmadan bireyin tanısı kalkmaz.

SORU 36: RAM tarafından çıkartılan rapor nasıl kaldırılır?

CEVAP

Öğrencinin engel türüne göre öğrencinin herhangi bir yetersizliği olmadığını ifade eden Tek Hekim Raporu veya Sağlık Kurulu Raporu çıkartılır. Çıkartılan rapor ile tekrar RAM' a başvurulur. RAM tarafından normal kararı çıkartılarak öğrencinin raporu kaldırılır.

SORU 37: Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu'na yapılan başvurular kaç gün içinde sonuçlanır?

CEVAP

Özel eğitim değerlendirme kuruluna eğitsel değerlendirmeye ve tanılamaya ilişkin yapılan başvurular, inceleme tarihinden itibaren en geç otuz iş günü içinde karara bağlanır.

SORU 38: Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu kararları nasıl alınır?

CEVAP

Kurul kararları oy çokluğu ile alınır. Oyların eşit olması durumunda başkanın kullandığı oy doğrultusunda karar alınır.

SORU 39: İl veya İlçe Özel Eğitim Kurulu'na yapılan itirazlar kaç gün içinde sonuçlanır?

CEVAP

İl veya ilçe özel eğitim kuruluna yapılan itirazlar, itirazın kurula ulaştığı günden itibaren en geç 30 iş günü içinde sonuçlandırılır.

SORU 40: LGS için sınav tedbiri nasıl ve nerede alınır?

CEVAP

LGS için özel gereksinimli çocuğu olan velilerin okullarında rehber öğretmen varsa okullarına yoksa RAM'lara başvurması gerekir.

SORU 41: Üniversite sınavları için sınav tedbiri nasıl ve nerede alınır?

CEVAP

Üniversite sınavları için özel gereksinimli çocuğu olan velilerin ÖSYM bürolarına başvurması gerekmektedir.